

dat het haar goed ging, bijvoorbeeld, en dat ze later wel weer eens thuis zou komen. Ja, dacht ze, heel veel later misschien, als deze tijd is weggeschoven uit mijn herinnering. Zou dat mogelijk zijn? ze wist het niet. Vader zou haar alles vergeven, ook nu al, maar ze kon niet terug, voor ze hier iets bereikt had, — en vooral.... Maar ze schudde haar hoofd; — dat was het toch niet. Maar haar tocht over zee, die kon ze niet uitwischen, — te niet doen; dat was iets groots geweest, waarvan ze de gevolgen moest dragen. — Ze legde den brief uit haar handen. Het beste was dat zij ook uit ging, weer de winkels afloopen om een betrekking. Bij sommigen kwam ze voor de tweede maal, ze kon het niet onthouden. Frans zei, dat ze alles moest aantekenen, „een goede administratie was het halve werk.” Jawel, administratie van mislukkingen. Als ze hem ervan vertelde, had hij soms een ongeloovigen glimlach. Eens had ze haar geprikkeldheid daarover niet kunnen beheerschen.

— Dacht je soms dat ik zat te liegen? vroeg ze luid.

— Neen, maar het is alsof je je best doet, de betrekking waarom je vraagt niet te krijgen. Je komt aarzelend binnen, en laat je door den eersten den besten bediende afschepen, zegt niet dat je in Holland voor de upper ten hebt gewerkt, en dat je armoede lijdt.

Ze lachte schel. — Neen, stel je voor.

— En bovendien, had hij gezegd, als ze geen coupeuse kunnen gebruiken, dan moet je afdalen.... — winkeljuffrouw, meisje bij de cassa, dat de pakjes maakt.

— Daar nemen ze kinderen van veertien jaar voor.

— Goed; wees dan blij als ze je niet wegens gevorderden leeftijd afkeuren.

Het stak haar, dat hij dit zoo rustig zeggen kon. Zijzelf had geen standsgevoel meende ze, en toch.... Ze schamplachte even; — wilde ze dat hij het zou hebben voor haar? Hij.... ze had niets met hem te maken. Even vroeg ze zich af, hoe hij haar had kunnen meenemen in zijn boot, en nu zoo bijna vijandig doen? Eenmaal had hij haar dan toch geholpen; ook zei hij: Trek mijn jekker aan, en ga slapen. — Verwachtte ze, dat hij van haar zou gaan houden? Waarom? — Zijzelf dacht aan hem nu meer dan aan Jacques, maar dat was onvermijdelijk, omdat Frans iederen dag om haar heen was, en haar prikkelde, en ze toch altijd weer haar best deed het hem naar den zin te maken.

Peinzend, in zichzelf gekeerd, ging ze uit. In de drukke winkelstraten stond ze soms langen tijd te kijken, praatte zichzelf voor wat ze nu doen moest.

De vreemde taal was als een wanklank in haar hoofd. Telkens liep ze voorbij.... de deuren, de koperen handknoppen. Ik kan het niet meer, dacht ze suf, en dan plotseling fel, nadrukkelijk: Ik k a n niet. Dan weer